
POZITÍV TIZEDESTÖRTEK

A tizedestörtek összeadása, kivonása

KÉSZÍTETTE: LACZKA GYULÁNÉ

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A tizedestörtek összeadása, kivonása, az eredmény becslése
Időkeret	2 óra
Ajánlott korosztály	11–12 évesek; 5. osztály
Modulkapcsolódási pontok	<p><i>Tágabb környezetben:</i> Természetismeret, informatika, technika</p> <p><i>Szűkebb környezetben:</i> Törtek, tizedestörtek értelmezése, számok nagyságrendje, tájékozódás számegyenesen, helyiérték, műveletek tulajdonságai</p> <p><i>Ajánlott megelőző tevékenységek:</i> Helyiértékek használata, tizedestörtek ábrázolása számegyenesen, kerekítés</p> <p><i>Ajánlott követő tevékenységek:</i> Alapműveletek a tizedestörtek körében, geometriai számítások tizedestörtalakban felírt számokkal</p>
A képességfejlesztés fókuszai	<p><i>Számolás kompetencia:</i> Helyiérték, becslés, fejszámolás, írásbeli műveletek</p> <p><i>Kombinatívítás, rendszerezés kompetencia:</i> Tagok csoportosítása, rendszerezése, táblázatba rendezése</p> <p><i>Szövegértés kompetencia:</i> A tanult műveletek alkalmazása</p>

AJÁNLÁS

Frontális, egyéni és csoportmunka vegyesen (kooperatív módszerek is)

TÁMOGATÓ RENDSZER

Számkártyák, feladatlapok, játékpénz-euró, csomagolópapír

ÉRTÉKELÉS

Az egyéni és csoportos munka megfigyelése alapján szóbeli értékelés

MODULVÁZLAT

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Eszközök, Feladatok
I. Tizedestörtek összeadása, kivonása			
1.	Tizedestörtek összeadása számegeyenesen	Tájékozódás a számegeyenesen	1. tanulói melléklet; 1. feladatlap 1.; 2. tanári melléklet (táblai számegeyenes); 3. tanári melléklet (számkártyák)
2.	Tizedestörtek összeadása, kivonása játékpénz segítségével	Számolási készség	4. tanári melléklet (játékpénzcsomag); 1. feladatlap 2.
3.	Sorozatok tizedestörtekkel	Fejszámolás, szabálykövetés, kombinatívitas	4. tanári melléklet (játékpénzcsomag)
4.	Bűvös négyzetek, számpiramisok	Fejszámolás	1. feladatlap 3.
II. Tizedestörtek összeadása, kivonása írásban			
1.	Írásbeli műveletek végzése	Számfogalom, helyiértékek ismerete	1. feladatlap 4.
2.	Az írásbeli összeadás és kivonás algoritmusának elkészítése	Műveletvégzés lépéseinek ismerete	Csomagolópapír-poszter
3.	Szöveges feladatok	Problémamegoldás, becslés, ellenőrzés	2. feladatlap
4.	Diagnosztizáló mérés	Tizedestörtek összeadása és kivonása szóban és írásban	3. feladatlap
5.	Számolj egyszerűen ! Felzárkóztatás, gyakorlás	Műveletvégzés	4. feladatlap
6.	Szöveges feladatok gyakorlása	Problémamegoldás	5. feladatlap

A FELDOLGOZÁS MENETE

I. Tizedestörtek összeadása, kivonása

1. Tizedestörtek összeadása számegyenesen

A téma feldolgozása frontális megbeszéléssel kezdődik.

Mintafeladat:

Az iskolától nyugatra 1,8 km-re van a művelődési ház, onnan tovább a sportpálya 0,3 km-re. Hány km-re van az iskolától a sportpálya?

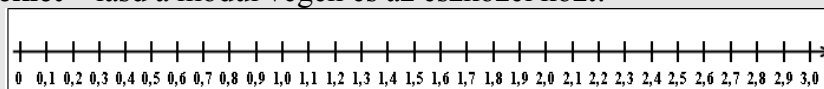
Becslés. $2 + 0,5 = 2,5$ km

A táblára helyezett számegyenesen (**2. tanári melléklet**) lépegetve adhatjuk össze a számokat.

Megoldás: $1,8 + 0,3 = 2,1$ (km)

Szervezési feladat: a tanár 4 fős csoportokba osztja véletlenszerűen a diákokat. Minden csoportnak ad egy kártyacsomagot (**3. tanári melléklet**, számkártyák).

2. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

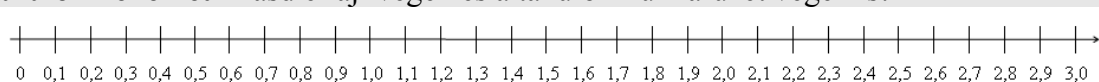

3. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

0,1	0,5	0,6	0,7	0,2	0,8	1,1	1,2	1,5	1,6	1,7	1,8
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Megbeszéljük az 1. feladatlap 1. feladatát. A tanulók a számkártyákból húznak 2-2 számkártyát, amelyeken levő tizedestörteket összeadják. A feladatmegoldáshoz számegyenest használnak. (**1. tanulói melléklet**)

1. tanulói melléklet – lásd e fájl végén és a tanulói munkafüzet végén is!

A tanár feladata ennek a folyamatnak a végigkísérése.

A feladatot csoportban oldják meg! (A csoportmegoldás folyamatában a közös gondolkodás során a csoport olyan gondolatot alkot, amellyel minden csoporttag jobban tud azonosulni, mintha egyedül dolgozna. Együtt jobban meg tudják ragadni a lényegét.)

Az alábbi lépéseket kérjük a csoportoktól:

1. lépés – gondolkodási idő: a tanulók kihúzzák a számkártyákat, és önállóan számegyenes segítségével összeadják őket;
2. lépés – páros megbeszélés: a diákok párokba rendeződnek és megbeszéljük megoldásaikat;
3. lépés – egyéni írás: mindenki leírja a saját megoldását;
4. lépés – csoportmegbeszélés: egyenként megbeszéljük a kérdéseket, most már az összes számkártyát közösen használva;
5. lépés – közös megegyezés, gondolatmegosztás: a csoporttagok megegyeznek egyetlen közös megoldásban;
6. lépés – csoportmegbeszélés: a csoporttagok a többi csoport megoldásainak ismeretében értékelik csoportjuk megoldását.

1. FELADATLAP

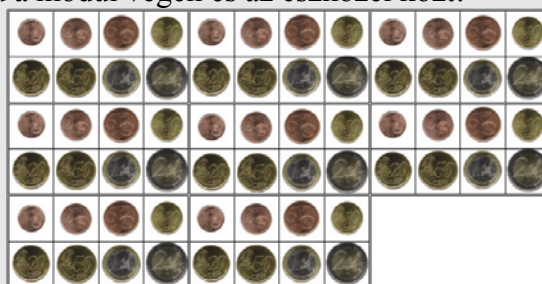
1. Húzzatok két-két számkártyát a tanárotok által adott kártyacsomagból! Önállóan dolgozva adjátok össze a kihúzott számokat!

Használjatok számegeyenest (1. tanulói melléklet)!

2. Tizedestörtek összeadása, kivonása játékpénz segítségével

Szervezési feladat: a tanár párokba rendezi a tanulókat. Minden pár egy játékpénzcsomagot használ (4. tanári melléklet).

4. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

A diákok párokban oldják meg a 2. feladatot. (A párok a közös gondolkodással segítik egymást a feladat megoldása során. A közös manipulálás érdekesebbé teszi a munkát.)

A tanár felhívja a diákok figyelmét a becslés és ellenőrzés fontosságára.

A megoldások ellenőrzése frontálisan történik.

2. Párosan dolgozva oldjátok meg a feladatokat! Használjatok játékpénzt! Írjátok le a feladatokat a matematika nyelvén!

a) Ketten mentek vásárolni. Mennyi pénzüket lesz összesen, ha:

- egyiknél 6 euró, a másiknál 0,7 euró van; $6 + 0,7 = 6,7$
- egyiknél 0,9 euró, a másiknál 18 euró van; $0,9 + 18 = 18,9$
- egyiknél 15 euró, a másiknál 1,8 euró van? $15 + 1,8 = 16,8$

b) Két dolgot vettek, mennyit kell fizetnetek, ha a vásárolt áruk ára:

- 0,4 euró és 0,5 euró; $0,4 + 0,5 = 0,9$
- 0,6 euró és 0,9 euró; $0,6 + 0,9 = 1,5$
- 4,2 euró és 1,6 euró? $4,2 + 1,6 = 5,8$

c) Cukorkát vásároltok. Mennyit kell közösen fizetnetek, ha külön-külön ilyen értékben vásároltatok:

- 0,05 euró és 0,02 euró; $0,05 + 0,02 = 0,07$
- 0,15 euró és 0,07 euró; $0,15 + 0,07 = 0,22$
- 0,35 euró és 0,43 euró? $0,35 + 0,43 = 0,78$

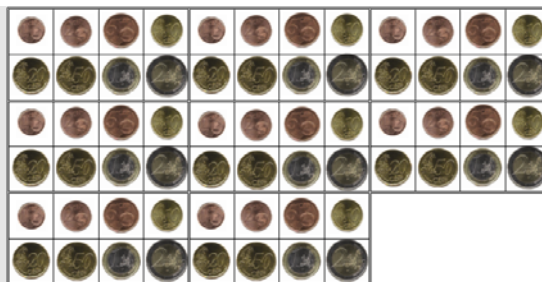
3. Sorozatok tizedestörtekkel

Szervezési feladat: a tanár 4 fős csoportokat alakít ki, minden csoportban A, B, C, D jellel látja el a gyerekeket.

Minden csoportnak papírlapokat oszt ki a villámkártyák írásához.

Frontálisan bemutatja a feladatot.

a) A csoportból valaki kitesz az asztal közepére legfeljebb két, az eurósnál kisebb érmét (4. tanári melléklet).

A többiek sorban ugyanannyit tesznek hozzá, és megmondják, hogy hány euró van az asztalon. 2-szer menjen körbe a pénzgyűjtés. Aztán írják le (euróban!) az elhangzott összegek közül az első négyet egy lap egyik oldalára, a többit a másik oldalra.

Például:

A lap egyik oldalán: 0,2; 0,4; 0,6; 0,8; a másik oldalán: 1; 1,2; 1,4; 1,6

Készítsenek legalább 4 ilyen kártyát.

A gyerekek játékpénz használatával indítanak el egy számtani sorozatot, és megadják annak nyolc tagját.

b) A folytatás feladatcsere módszerrel történik.

A csoportban mindenki magához vesz egy kártyát, és az azonos jelű gyerekek folytatják együtt a munkát.

Minden gyerek sorban megmutatja a magával vitt kártya egyik felét a többieknek, és nekik kell kitalálniuk, mi van a kártya másik felén.

A számtani sorozat első vagy második négy tagjának ismeretében kell kiszámolni az első nyolc tag közül a hiányzó négyet.

c) A sorozatok összegyűjtése. Mielőtt összegyűjtenénk a keletkezett sorozatokat, kérdezzük meg a gyerekektől, mit gondolnak, készültek-e egyforma sorozatok (biztos; lehet, de nem biztos).

Ellenpróbaként kérdezzük meg tőlük, lehet-e, hogy nincs két egyforma sorozat (lehet, de nem biztos, lehetetlen).

A lehetséges indítások: 0,01; 0,02; 0,03; 0,04; 0,05; 0,06; 0,07; 0,10; 0,11; 0,12; 0,15; 0,20; 0,21; 0,22; 0,25; 0,30; 0,50; 0,51; 0,52; 0,55; 0,60; 0,70; 1.

A gyerekek megtippelik, van-e két egyforma sorozat. A válasz az osztály létszámától is függ, hiszen ha többen vannak 23-nál, akkor biztos, hogy van két egyforma, hiszen 23 különféle sorozatot lehetett indítani. (Ha csökkenteni akarjuk a lehetőségek számát, akkor az indítási feltételben legfeljebb két különböző értémet engedjünk meg, vagy pontosan két értémet, vagy pontosan két különböző értémet, vagy csökkentjük a felhasználható értékek fajtáját!)

4. Bűvös négyzetek, számpiramisok

Szervezési feladat: a tanár 4 fős csoportokat alakít ki.

Az 1. feladatlap 3. feladatát felfedező riporterek módszer felhasználásával kooperatív csoportmunkában oldják meg a tanulók.

A csoportok az adott feladaton dolgoznak, közben minden csoport egyik tagja bizonyos ideig tartó felfedezőútra indul, és próbál a többi csoporttól olyan információt gyűjteni, amely saját csoportjának hasznára lehet.

3. A bűvös négyzetekben a számok összege soronként, oszloponként és átlónként is egyenlő. Írd be a hiányzó számokat!

a)

9,3	7,8	15,3
16,8	10,8	4,8
6,3	13,8	12,3

b)

3,84	3,7	3,80
3,74	3,78	3,82
3,76	3,86	3,72

c) A piramis felső három sorában mindegyik szám az alatta lévő két szám összege.

2			
0,8		1,2	
0,3	0,5	0,7	
0,1	0,2	0,3	0,4

Ki lehet-e tölteni a piramis üres mezőit úgy, hogy a számok között ne legyen két egyenlő szám?

Nem, mert a négy megadott szám egyértelműen megadja a mezőkbe írható számok értékét, és kétszer szerepel a 0,3.

II. Tizedestörtek összeadása, kivonása írásban

1. Írásbeli műveletek végzése

A mintafeladatot frontálisan beszéli meg a tanár az osztállyal.

Mintafeladat:

A gyerekek lejegyzik a mintafeladatot a füzetükbe.

Egy osztály két napos túrára indult. Az első napon 24,3 km-t, a második napon 19,6 km-t tettek meg. Hány km-t gyalogoltak? Mennyivel tettek meg nagyobb távolságot az első napon, mint a másodikon?

A táblánál helyiérték-táblázatba írják be az összeadás tagjait.

A számok helyes felírása után először becslést végzünk ($24 + 20 = 44$ km).

	tízes	egyes	tized
	2	4	3
+	1	9	6
lesz	3	13	9
beváltva	4	3	9

$$\begin{array}{r}
 24,3 \\
 +19,6 \\
 \hline
 43,9 \\
 \text{kerekítve } 44 \text{ (km)}
 \end{array}$$

Hasonlóan oldjuk meg a kivonást.

A számok helyes felírása után először becslést végzünk ($24 - 20 = 4$ km).

	tízes	egyed	tized	
	2	4	3	24,3
–	1	9	6	<u>–19,6</u>
lesz		4	7	4,7
				kerekítve 5 (km)

Megbeszéljük, mi okozza a becslés és a különbség kerekített értéke közti eltérést.

Megállapítjuk az analógiát a természetes számokkal végzett összeadással, kivonással.

TUDNIVALÓ:

Tizedestörteket úgy adunk össze, hogy az azonos helyiértékeken szereplő számjegyeket összeadjuk, és szükség esetén elvégezzük a beváltást.

A tizedesvesszőhöz érve az összegben is kiírjuk a tizedesvesszőt.

Vigyázzunk arra, hogy az egymás alá írt számokban a tizedesvesszők egymás alá kerüljenek!

A művelet elvégzése után ellenőrzés következik:

$$\begin{array}{r} 43,9 \\ -19,3 \\ \hline 24,6 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 19,6 \\ +4,7 \\ \hline 24,3 \end{array}$$

A 1. feladatlap 4. feladatát önállóan oldják meg a tanulók. Az ellenőrzés párban történik.

A tanár dönti el, hogy képességeik szerint melyik csoportnak hány feladatot kell megoldaniuk az egyes típusokból.

A feladatok megoldását a tanár által kijelölt tanulók felírják a táblára. Többen egyszerre írhatnak fel megoldást, miközben a többiek még dolgoznak.

4. Végezd el a következő műveleteket. Használj helyiérték-táblázatot! Számítás előtt becsülj! Írásban ellenőrizd!

A feladatok megoldása után párokban vessétek össze az eredményeiteket, és beszéljék meg az esetleges eltéréseknek okát!

- a) $213,61 + 384,25 = 597,86$
 $547,29 + 6241,52 + 0,13 = 6788,94$
 $561,06 + 12,41 + 5,6 = 579,07$
- b) $12,6 + 102,87 = 115,47$
 $0,16 + 4,8 = 4,96$
 $650,1 + 17,88 = 667,98$
- c) $3,8 + 651,15 + 7862,04 + 4 + 344,234 = 8865,224$
 $87,23 + 4,6 + 6574,8 + 32,002 + 8,9 = 6707,532$
 $41,02 + 4,7 + 0,034 + 77,328 = 123,082$
- d) $76,96 - 5,72 = 71,24$
 $185,34 - 32,2 = 153,14$
 $83,4 - 17,6 = 65,8$
- e) $907,5 - 98,43 = 809,07$
 $21,56 - 8,8 = 12,76$
 $3456,67 - 54,8 = 3401,87$
- f) $12,5 - 7,178 = 5,322$
 $265,77 - 31,09 = 234,68$
 $1048,04 - 931,93 = 116,11$

- g) $29,13 - 4,5 = 24,63$
 $30,145 - 3,02 = 27,125$
 $285 - 45,73 = 239,27$

2. Az írásbeli összeadás és kivonás algoritmusának elkészítése

A gyerekeket 4 fős csoportokra osztjuk. Egy-egy csomagolópapíron kell elkészíteniük a folyamatábráját az írásbeli összeadásnak, becsléssel, ellenőrzéssel együtt.

A tanulók csoportokban csomagolópapírra rajzolják fel az írásbeli összeadás folyamatát. Egy-egy előzőleg elvégzett konkrét számfeladat algoritmusának feldolgozását tűzhetjük ki. A feladat nehézsége a csoport tagjainak képességeitől függ.

A tanár megfigyelheti, mennyire tudják a gyerekek a tapasztalataikat általánosítani, az összefüggéseket megfogalmazni.

3. Szöveges feladatok

A tanár 4 fős homogén csoportokat alakít ki. A csoporttagok képességei alapján kitűzi az elvégzendő feladatokat. Az első feladat frontális megbeszélése után önállóan dolgoznak a csoportok.

Az ellenőrzés frontálisan történik. A megoldásokról beszámolnak a csoportok.

2. FELADATLAP

1. Pista és Jóska új sportcipőt kapnak. Pista cipőjére 112,60 eurót, Jóska cipőjére 84,50 eurót terveznek a szülők.

a) Hány eurót terveznek kiadni a két fiú cipőjére?

$$112,60 + 84,50 = 197,1 \text{ (euró)}$$

b) Árleszállítás következtében Pista cipője 8,50 euróval lett olcsóbb. Mennyivel költöttek kevesebbet a szülők a két gyerek cipőjére, mint ahogy eredetileg tervezték?

$$(112,60 - 8,50) + 84,50 = 188,6 \text{ (euró)}$$

2. Távolugrásban az osztályban a legnagyobb ugrás 4,5 méter, a legkisebb ugrás 3,45 méter. Mennyivel ugrott többet a legjobb ugró a leggyengébbnél?

$$4,5 - 3,45 = 1,05 \text{ (m)}$$

3. Egy osztály gyalogtúrára indult. Három részletben tették meg az utat. Először 3,5 km-t, majd 2,5 km-t, majd 4,2 km-t gyalogoltak. Hány km-t gyalogolt az osztály?

$$3,5 + 2,5 + 4,2 = 10,2 \text{ (km)}$$

4. Péternek 54,6 euró megtakarított pénze volt. Fémgyűjtésből kapott 28 euró 45 centet, papírgyűjtésből 17 euró 50 centet. Hány eurója volt a gyűjtés után?

$$54,6 + 28,45 + 17,50 = 100,55 \text{ (euró)}$$

5. Mennyit kaptunk vissza 100 euróból, ha számlánkon 78,45 euró befizetés szerepel? Ellenőrizd az eredményt!

$$100 - 78,45 = 21,55 \text{ (euró)}$$

6. Ezen a héten 1127,5 t sódert hoztak az útépitésre, 748,9 t-val többet, mint a múlt héten. Mennyit hoztak a múlt héten?

$$1127,5 - 748,9 = 378,6 \text{ (t)}$$

7. Hány kg üzemanyag van abban a hordóban, amely üresen 52,75 kg, megtöltve 185 kg?
Végezz ellenőrzést!

$$185 - 52,75 = 132,25 \text{ (kg)}$$

4. Diagnosztizáló mérés

A 3. feladatlap feladatait oldják meg a tanulók önállóan.
A tanár kijavítja a beadott feladatlapokat.

3. FELADATLAP

1. Végezd el fejben a következő összeadásokat és kivonásokat írd le a kapott eredményeket!

a) $0,6 + 8 = 8,6$ b) $12,5 + 3,4 = 15,9$ c) $0,7 + 0,8 = 1,5$ d) $3,54 + 9,46 = 13$
e) $23,8 - 23 = 0,8$ f) $40,67 - 10,67 = 30$ g) $5,89 - 3,59 = 2,30$ h) $120 - 4,8 = 115,2$

2. Végezd el írásban a következő műveleteket!

a) $506 + 3,74 + 1090,154 = 1599,894$ b) $25,2 - 6,8 = 18,4$ c) $45,6 - 7,19 = 38,41$

3. Keress szabályt és folytasd a sorozatokat 3-3 taggal!

a) 0,4; 0,7; 1; **1,3; 1,6; 1,9**
b) 10; 8,9; 7,8; **6,7; 5,6; 4,5**

4. Péternek 76,4 euró megtakarított pénze volt. Mennyi pénze maradt, ha 17,55 eurót költött belőle a papírboltban?

$$76,4 - 17,55 = 58,85 \text{ (euró)}$$

5. A virágágyás kijelölésekor három cölöpöt vertünk le egy sorba. Az első és a második cölöp között 2,5 m volt a távolság, a második és a harmadik között 6,8 m. Milyen hosszú a három cölöp közé kifeszített egy soros kötél?

$$2,5 + 6,8 = 9,3 \text{ (m)}$$

5. Számolj egyszerűen! Felzárkóztatás, gyakorlás

A tanulókból heterogén csoportokat állít össze a tanár. Így minden csoportban lehetnek tanulók, akik segítenek a nehezebben haladóknak.
A csoportok a 4. feladatlap „Számolj egyszerűen!” feladatait oldják meg.
Ellenőrzés diákkvartettel.

4. FELADATLAP

1. A tagok célszerű csoportosításával végezd el az összeadást fejben! Az eredményt írd le!

$$1,4 + 6 + 3,6 + 4 = 15$$
$$0,8 + 1,5 + 2,2 + 3 + 4,5 = 12$$
$$12 - 0,8 + 4 - 3,2 = 12$$

2. Végezd el fejben a következő műveleteket! A kapott eredményt írd le!

$$12,2 + 14,8 = 27$$
$$328,2 + 20,8 = 349$$
$$12,7 - 10,2 = 2,5$$
$$40,3 - 6,3 = 34$$
$$6,35 - 1,2 = 5,15$$
$$27,053 - 10,05 = 17,003$$
$$2,7 - 0,5 = 2,2$$
$$70,21 - 30,20 = 40,01$$

3. Pótold a hiányzó számjegyeket!

$$\begin{array}{r}
 13,8 \square\square \\
 \square\square,306 \\
 24,502 \\
 + 11,\square91 \\
 \hline
 1\square3,834
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 3,\square6 \\
 - 1,\square2 \\
 \hline
 1,94
 \end{array}$$

Több megoldás lehetséges. Az összeadás 2. tagjában a tízesek helyiértékén 5, 6, 7, 8, 9 számjegyek bármelyike állhat, és ettől függően változik az összeg. A kivonásban a tizedek helyén a kisebbítendőben eggyel kisebb a számjegy, mint a kivonandóban.

Például:

$$\begin{array}{r}
 13,835 \\
 54,306 \\
 24,502 \\
 + 11,191 \\
 \hline
 103,834
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 3,06 \\
 - 1,12 \\
 \hline
 1,94
 \end{array}$$

4. Végezd el írásban a műveleteket!

a) $342,76 + 4,5 + 0,102 = 347,362$

b) $129,67 - 3,6 = 126,07$

5. Keress szabályt, majd folytatd a sorozatokat egyenlő lépésekkel 5-5 taggal!

a) 0,2; 0,4; 0,6; 0,8; 1; 1,2; 1,4; 1,6

b) 1; 1,5; 2; 2,5; 3; 3,5; 4; 4,5

c) 7,6; 7,3; 7; 6,7; 6,4; 6,1; 5,8; 5,5; 5,2

d) 76,6; 75,4; 74,2; 73; 71,8; 70,6; 69,4; 68,2

6. Szöveges feladatok gyakorlása

A tanulókból heterogén csoportokat állít össze a tanár. Az 5. feladatlap feladatait oldják meg a csoportok. Minden diák választ egy számot 1-től 4-ig. Szakértői csoportokban megbeszélik az általuk húzott sorszámú feladat megoldását. Felkészülnek a saját csoporttal való ismertetésre. A tanár megfigyeli a szakértői csoportok munkáját. Az ellenőrzés diákkvartettel történik.

5. FELADATLAP

1. Az atlétikai versenyen kislabdával Péter 26,4 m-t, Károly 19,8 m-t dobott. Mennyivel dobott többet Péter? Hány centiméter a különbség?

$$26,4 - 19,8 = 6,6 \text{ (m)}$$

2. A faxberendezésben a következő hosszú papírtekercsek voltak felhasználva: 4,5 m; 3,13 m; 2,45 m. Hány m papírt használtak fel összesen?

$$4,5 + 3,13 + 2,45 = 10,08 \text{ (m)}$$

3. Egy irattartó elkészítéséhez 5 m^2 kartont kaptunk, $4,2 \text{ m}^2$ -t használtunk fel és $0,5 \text{ m}^2$ használható karton maradt meg. Mennyi volt a hulladék?

$$3. 5 - (4,2 + 0,5) = 0,3 \text{ (m}^2\text{)}$$

4. A kis kerti tóban levő 149 l vízből elpárolgott 13 dl. Mennyi víz maradt a tóban?

$$149 - 1,3 = 147,7 \text{ (l)}$$

FELADATGYŰJTEMÉNY

1. Végezd el szóban a következő összeadásokat!

- a) $0,7 + 11$ b) $17,5 + 10,4$ c) $0,5 + 0,7$ d) $1,24 + 7,76$
a) 11,7   **b) 27,9**   **c) 1,2**   **d) 9**

2. Végezd el szóban a következő kivonásokat!

- a) $21,9 - 21$ b) $30,87 - 10,87$ c) $124,53 - 4,21$ d) $240 - 3,6$
a) 0,9   **b) 20**   **c) 120,32**   **d) 236,4**

3. Végezd el írásban a következő műveleteket!

- a) $506 + 3,74 + 1090,154$ b) $1125,2 - 6,8$ c) $45,6 - 7,19$
a) 1599,894   **b) 1118,4**   **c) 37,7**

4. A Tour de France a világ legrangosabb kerékpáros körversenye.

a) Ezen a versenyen a leggyorsabb 1999-ben Lance Armstrong amerikai versenyző volt, aki $40,726$ km/óra átlagsebességgel kerékpározott. A leglassúbb versenyző Firmin Lambot (1919) volt, aki $24,056$ km/óra átlagsebességgel kerékpározott. Mennyivel volt nagyobb a leggyorsabb átlagsebesség a leglassúbbnál?

$$40,726 - 24,056 = 16,67 \text{ (km/óra)}$$

b) A leggyorsabb szakasz 1999-ből Laval-Blois nevéhez fűződik, aki $50,355$ km/óra átlagsebességgel kerékpározott. A leggyorsabb egyéni időfutamat 1989-ben Greg LeMond teljesítette $54,545$ km/óra átlagsebességgel. Hasonlítsd össze a két sebességet, melyik volt több, mennyivel?

$$54,545 \text{ km/óra volt a több}$$

$$54,545 - 50,355 = 4,19 \text{ (km/óra)}$$

5. Az első újkori olimpián távolugrásban $6,35$ m-es eredménnyel E. H. Clark nyert. Ma a magyar országos csúcs férfiaknál $8,30$ m, nőknél $6,81$ m. Hány méterrel teljesítettek jobb eredményt a magyar sportolók az első olimpiai eredménynél?

$$8,30 - 6,35 = 1,95 \text{ (m)}$$

$$6,81 - 6,36 = 0,45 \text{ (m)}$$

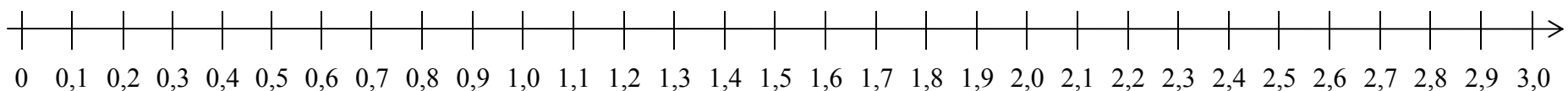
6. Növekvő benzinfogyasztás szerint állítsd rangsorba a következő Toyota típusú autókat!

Avensis 1.8	5,8 (l/100 km)
Camry	7,6 (l/100 km)
Corolla Verso	6,3 (l/100 km)
Land Cruiser	8,1 (l/100 km)
Raw4	6,1 (l/100 km)
Yaris	4,9 (l/100 km)

1. Yaris   4,9 (l/100 km)
 2. Avensis 1.8   5,8 (l/100 km)
 3. Raw4   6,1 (l/100 km)
 4. Corolla Verso   6,3 (l/100 km)
 5. Camry   7,6 (l/100 km)
 6. Land Cruiser   8,1 (l/100 km)

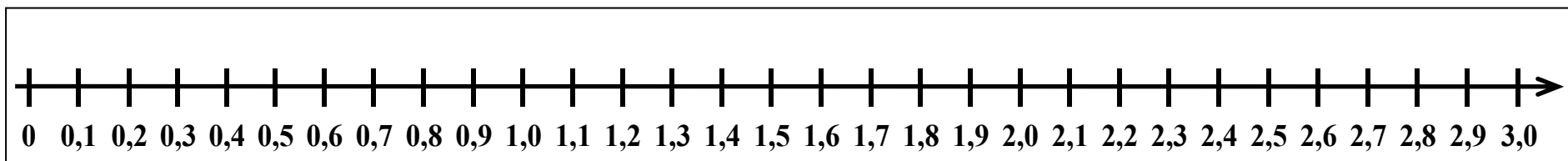
Mennyivel fogyaszt kevesebbet a rangsorod első autója, mint az utolsó?

$$8,1 - 4,9 = 3,2 \text{ (l/100 km)}$$

0582 – 1. tanulói melléklet**0582 – 2. tanári melléklet, táblai számegeyes**

Osztályonként 1 példány: kb. 1 m hosszú, 10 cm széles, megfelelő (távolról is látható) vonalvastagsággal, kartonpapírra nyomva.

Ki kell vágni a fekete vonalak mentén.

0582 – 3. tanári melléklet, számkártyák (12 db kártya)

Osztályonként 8 készlet (csoportonként 1 készlet) ebben a méretben vékony kartonpapírra nyomva.

Ki kell vágni a fekete vonalak mentén.

0,1	0,5	0,6	0,7	0,2	0,8	1,1	1,2	1,5	1,6	1,7	1,8
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

0582 – 4. tanári melléklet, játékpénzcsomag (8 db érme/készlet)

Osztályonként 2 példány erről az oldalról (= 16 készlet, tanulópáronként 1 készlet) ebben a méretben vékony kartonpapírra nyomva. Ki kell vágni a fekete vonalak mentén. Egy-egy készlet a dupla vonalakkal keretezett részt jelenti.

